

Bilaga 5 – Förändringar inom avfallslagstiftningen

Insamling av förpackningar och returpapper

Den 1 januari 2021 införs nya regler för insamling av förpackningar och returpapper (tidningar) i Sverige. Insamlingen blir då tillståndspliktig och den som fått ett tillstånd ska bekosta och driva insamlingssystemet, medan kommunen behåller stor del av informationsansvaret. Datumet för när de nya reglerna börjar gälla har nyligen flyttats fram av regeringen till 1 januari 2022 för returpapper och till 1 januari 2023 för förpackningar.

De nya reglerna innebär att vanligt förekommande förpackningar och returpapper ska samlas in bostadsnära och redan från starten ska 60 % av landets bostadsfastigheter erbjudas systemet. Därefter ska systemet vara helt infört i april 2025. Stora förpackningar och verksamheternas förpackningar och returpapper omfattas inte av bostadsnära insamling, utan den som har tillstånd ska istället erbjuda lättillgängliga insamlingsplatser. Flera entreprenörer kommer ha möjlighet att samla in verksamheternas förpackningar och returpapper, då den insamlingen endast kommer vara anmälningspliktig.

Förändringen innebär att kommunen inte längre själv har möjlighet att bygga upp ett insamlingssystem för förpackningar och returpapper. Det finns möjlighet att samordna kommunens insamling av rest- och matavfall med insamlingen av förpackningar och returpapper, genom att kommunen skriver ett avtal om att utföra insamlingen på uppdrag av det tillståndspliktiga systemet.

Bostadsnära insamling kommer innebära både insamling i direkt anslutning till bostaden och kvartersnära.

Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) avser att söka tillstånd och ett digitalt samråd har genomförts med Tranås kommun i december 2019. Det insamlingssystem som föreslås för småhus är att papper, plast, metall och glas hämtas vid bostaden av FTI:s entreprenör och att tidningar lämnas vid återvinningsstationer som kommer utökas med fyra nya singelstationer för tidningar. För flerfamiljshus är förslaget att fastighetsägaren får välja entreprenör och att entreprenören får ersättning av FTI. Enligt tidsplanen kommer Tranås kommun att erbjudas systemet till 2025.

Både FTI och TMR ansökte om tillstånd under våren 2020 för att samla in förpackningar enligt de nya förordningarna. Ingen av dem ansökte om att samla in returpapper. Naturvårdsverket avslag båda ansökningarna med hänvisning till att de inte klarade anslutningsgraden på 60 % till 2021.

Det finns även ett förslag från regeringen att ta bort producentansvaret för returpapper (tidningar) och att kommunen ska ta över ansvaret för att samla in och materialåtervinna returpapper från 2022. Förslaget är ute på remiss fram till och med oktober 2020.

Skatt på avfallsförbränning

1 april 2020 införs skatt på förbränning av avfall. Skatten kommer vara 75 kr/ton avfall under 2020, 100 kr/ton 2021 och därefter 125 kr/ton. Biobränsle och farligt avfall är undantagna. Syftet med den nya skatten är att uppnå en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering, samt att minska klimatpåverkan från avfallsförbränning.

Det finns en stor potential att minska hushållens restavfall. En förpackning som sorteras fel kommer när den nya skatten införs i princip få en trippel avgift för avfallshanteringen. Först vid inköp av varan, sen kommunens behandlingskostnad och därefter skatt på förbränningen. Att sortera rätt blir därför mycket viktigt för både miljön och ekonomin.

Nya EU-regler om avfall

Under 2020 kommer en del ändringar att göras i den nationella avfallslagstiftningen eftersom flera av EU:s direktiv om avfall har ändrats. Syftet med ändringarna är att minska avfallsmängderna och främja en cirkulär ekonomi.

Direktiven handlar bland annat om krav på källsortering av bygg- och rivningsavfall, förbud att förbränna avfall som samlats in för återvinning, separat insamling av textil och farligt avfall samt återvinningsmål till 2025, 2030 och 2035.

Direktiven kommer att införlivas i svensk lagstiftning under 2020 och ändringarna kommer sedan genomföras under en sexårsperiod.

Exempel på förändringar som infördes 1 augusti 2020 är att begreppet hushållsavfall ersätts med kommunalt avfall. Information om att förebygga avfall och att underlätta insamling och sortering av saker som kan återanvändas får bekostas av avfallstaxan.

Det har även införts krav på källsortering för allt bygg- och rivningsavfall. Avfallet ska sorteras i fraktionerna: trä, mineral, metall, glas, plast och gips och när avfallet lämnas på återvinningscentralen ska fraktionerna samlas in var för sig. Kommunen kommer få ett utökat ansvar för hushållens bygg- och rivningsavfall från 2023. Då ingår även avfall från större renoveringar och rivningar när det utförs av privatpersoner.